

Maria en Martha

Lukas 10 : 38-42

En het geschiedde, als zij reisden, dat Hij kwam in een vlek; en een zekere vrouw, met name Martha, ontving Hem in haar huis.

En deze had een zuster, genaamd Maria, welke ook, zittende aan de voeten van Jezus, Zijn woord hoorde.

Doch Martha was zeer bezig met veel dienens, en daarbij komende, zeide zij: Heere, trekt Gij U dat niet aan, dat mijn zuster mij alleen laat dienen? Zeg dan haar, dat zij mij helpe.

En Jezus, antwoordende, zeide tot haar: Martha, Martha, gij bekommert en ontrust u over vele dingen;

Maar een ding is nodig; doch Maria heeft het goede deel uitgekozen, hetwelk van haar niet zal weggenomen worden.

Het Schriftgedeelte voor dit gedeelte spreekt over de vraag wat men zou moeten doen om eeuwig leven te beërven. Die vraag wordt uiteindelijk, zij het dan met een omweg, beantwoord door de Heere Jezus zelf. Het antwoord was namelijk: men zou God moeten liefhebben, ofwel men zou zijn naaste moeten liefhebben, daar is geen verschil tussen. En het uiteindelijke antwoord op de vraag: wat moet ik doen om het eeuwig leven te beërven uit Lukas 10 : 25, wordt dan ook gegeven in vers 37 waar staat dat de Heer zei: Ga heen, en doe gij desgelijks. Nu je weet wat je zou moeten doen om het eeuwig leven te hebben, nou je alles weet wat daarvoor nodig is, doe dan ook wat je zou moeten doen en dat blijkt dan te zijn simpelweg het liefhebben van God met geheel uw hart, geheel uw kracht, geheel uw verstand en al wat in u is. En daarmee heeft men dan ook zijn naaste lief, want die Naaste is niemand anders dan de Heere Jezus en dus God zelf.

Het gaat erom dat de oorspronkelijke vraag was: wat moet ik doen? Terwijl het antwoord door ons zou kunnen worden uitgelegd alsof het zegt: Helemaal niks! Want wij beschouwen liefhebben taalkundig als een werkwoord, maar voor de rest zien we dat niet als werk. Behalve misschien 'liefdewerk'. Maar wij zijn niet geneigd om het liefhebben van God te zien als werk.

De gedachtegang zoals die hier voorkomt, wordt verder toegelicht en verklaard in Lukas 10 : 38-42. Er is dus gevraagd: wat moet ik doen om het eeuwig leven te beërven? Daarna wordt verklaard wat men zou moeten doen en het eindigt met: doe dat dan ook, doe gij desgelijks. In het volgende Schriftgedeelte vinden we een illustratie van dit antwoord. Het is een illustratie die ons gegeven wordt in deze omstandigheden, in dat huis van Maria en Martha, waar de Heere Jezus ook aanwezig is. Daar is ook sprake van dat er wat gedaan zou moeten worden en er was ook een keuze. En er waren er twee en ze kozen beiden een verschillend deel en de Heer geeft uiteindelijk als antwoord precies wat het goede deel was. Het zal duidelijk worden dat het goede deel wat Maria dan koos, precies dat deel is wat in het voorgaande Schriftgedeelte, namelijk in deze gelijkenis van de barmhartige Samaritaan en de vragen daaromtrent, ook gegeven wordt. Want wat men zou moeten

doen is inderdaad niet mensen dienen, maar wat men zou moeten doen is God dienen. De enige manier om God te dienen is door God lief te hebben.

Lukas 10 : 38

En het geschiedde, als zij reisden, dat Hij kwam in een vlek; en een zekere vrouw, met name Martha, ontving Hem in haar huis.

Hij kwam in een dorp, een vlek op de kaart. Wij weten welke plaats het was, hoewel het hier niet bij staat. Het is ook niet heel belangrijk, maar wij weten waar het was. Want het blijkt dat Martha en Maria er wonen en we weten wie er nog meer woont, namelijk Lazarus. Ze hadden nog een broer ook. Hij wordt hier helemaal niet genoemd, eigenaardig genoeg, maar we weten daaruit in elk geval waar het was. Het was namelijk in Bethanië, want daar woonden zij. Deze Maria, Martha en Lazarus worden verder genoemd in Johannes 11, het verhaal over de opwekking van Lazarus en in Johannes 12 : 1 wordt die geschiedenis weer aangehaald, dus we weten heel definitief waar het was: Bethanië. En dat betekent ook dat het niet zomaar een plaats was, waar de Heere Jezus kwam, want Hij kwam er veel vaker. In wat wij noemen de lijdensweek, de week voor de kruisiging van de Heere Jezus, verbleef de Heer 's avonds op de Olijfberg. Dat staat er ook steeds: overdag was Hij in Jeruzalem en 's avonds was Hij op de Olijfberg. Dan trok Hij Zich terug op de Olijfberg en als Hij daar gezeten was, sprak Hij met zijn discipelen over de dingen die nog zouden moeten gebeuren. Maar we weten ook dat het niet zomaar op de Olijfberg was, maar dat Hij inderdaad logeerde in Bethanië, want Bethanië is gelegen op de hellingen van de Olijfberg. Dus als er staat "op de Olijfberg," dan weten we dat het verbonden moet worden met Bethanië, het huis dus van Maria, Martha en Lazarus; het was een soort tweede woning van de Heere Jezus. Hij overnachtte nooit in Jeruzalem, maar Hij overnachtte op de Olijfberg in Bethanië. In de geschiedenis van de "intocht in Jeruzalem," komt de Heer ook inderdaad over de Olijfberg heen en dan komt Hij via Bethanië en vanaf Bethanië gaat Hij over de top van de Olijfberg heen naar Jeruzalem toe. En de laatste gang van de Heere Jezus op aarde was eveneens langs Bethanië. In Lukas 24 en in Handelingen 1 staat dat de Heer Jeruzalem verliet met zijn discipelen, Hij trok Zich terug op de Olijfberg, Hij was in de omgeving van Bethanië en vanaf die plek voer Hij ten hemel.

Lukas 24 : 50

En Hij leidde hen buiten tot aan Bethanië, en Zijn handen opheffende, zegende Hij hen.

Handelingen 1 : 12

Toen keerden zij wederom naar Jeruzalem, van den berg, die genaamd wordt de Olijf [berg], welke is nabij Jeruzalem, liggende [van] [daar] een sabbatsreize.

De laatste plaats waar de Heer Jezus gezien werd was dus inderdaad Bethanië of bij Bethanië en bovendien op de Olijfberg. En de eerste keer als de Heer weer verschijnt, definitief, wanneer Hij wederkomt, dan zullen Zijn voeten staan op de Olijfberg.

Zacharia 14 : 4

En Zijn voeten zullen te dien dage staan op den Olijfberg, die voor Jeruzalem ligt, tegen het oosten; en de Olijfberg zal in tweeën gespleten worden naar het oosten, en naar het westen, [zodat] er een zeer grote vallei zal zijn; en de ene helft des bergs zal wijken naar het noorden, en de helft deszelve naar het zuiden.

Dus het is een belangrijke plaats. De Olijfberg in de eerste plaats, want de Olijfberg is een beeld van het Koninkrijk wat de Heere Jezus Christus als de Zoon van God, zou oprichten hier op aarde. Het is niet voor niets op een berg, omdat een berg, welke dan ook, altijd iets te maken heeft met de hemel. Het is een hoge plaats en als hoogste plaats op aarde is een berg altijd de uitbeelding van de hemel zelf. En aangezien het komende Koninkrijk van Christus opgericht wordt vanuit de hemel en vanuit de hemel ook uitgebreid zal worden op aarde, daarom is het zo dat elke berg in feite de uitbeelding is van de troon van de heerlijkheid van Christus. Dat is in dit geval de Olijfberg, maar het had ook de berg der verheerlijking kunnen zijn of de berg Gerizim of de berg Moria, dat is Jeruzalem, of de berg Sion, dat is de plaats waar de troon stond. Het had kunnen zijn de berg Sinaï, waar vanaf God tot het volk sprak. Het had kunnen zijn de berg Nebo waarvandaan Mozes het beloofde land in keek over de Jordaan heen. Het had kunnen zijn de Karmel, waarop God sprak niet alleen tot Elia, maar tot het gehele volk en daarmee zelfs tot de Baäl priesters. En zo zijn er nog vele bergen die een rol spelen in de Bijbelse geschiedenis en die in feite allemaal die betekenis gemeenschappelijk hebben: het is een plaats die overeenkomt met de hemelse positie. Maar in verband met de Olijfberg kunnen we dat zeker zeggen, omdat de Olijfberg de uitbeelding is van het geopenbaarde Koninkrijk op aarde. Immers, olijven spreken over olijfolie en olie spreekt over zalving en dus is de Olijfberg een beeld van het Koninkrijk van de gezalfde. En dus van de Christus, want Christus betekent gezalfde.

Nu weer terug naar Lukas 10 : 38-42. Maria was degene die ooit de voeten van de Heere Jezus zalfde met die kostelijke nardus (Johannes 12; Lukas 7 : 37, 38). Het heeft iets te maken met de zalving van de Heere Jezus en met Zijn Messias-schap, want dat betekent precies hetzelfde: dat Hij door God gezalfd zal worden. En als deze Maria de Heere Jezus zalft, dan is dat een uitbeelding van wat God aan de Heer Jezus deed; Hem zalven tot Koning van het Koninkrijk der Hemelen. Die Olijfberg en die plaats Bethanië spelen een belangrijke rol, de Olijfberg is dus een beeld van het Koninkrijk van Christus. En daarna wordt er gezegd: "Hij kwam in een vlek" en wij weten waar het was. Dat was dus Bethanië. Maar Bethanië spreekt ook over dezelfde soort dingen, want 'beth-ani' heet het eigenlijk. 'Beth' betekent 'huis' en 'ani' betekent 'ik'. Het huis, namelijk ik. En dat huis wat hier aangeduid wordt in Bethanië, dat zijn u en ik. Het Huis Gods, de tempel Gods. Dat zijn wij immers, als Gemeente. Wij zijn Christus, wij zijn leden van het lichaam van Christus. Wij zijn medeburgers der heiligen en huisgenoten Gods. Wij maken deel uit van één en hetzelfde huis, maar dat huis, die tempel of die tabernakel, is niets anders dan Christus zelf. En dat betekent Bethanië, beth-ani, het huis, namelijk ikzelf. Want 'ani' betekent wel 'ik', maar het woord 'ik' wordt in het Hebreeuws eigenlijk niet gebruikt. Het wordt alleen gebruikt wanneer er nadruk op moet liggen. En als wij het naar het Nederlands vertalen,

zou er ook nadruk op moeten liggen: het huis, namelijk ik, of het huis namelijk ikzelf. Wie is dat huis? Het antwoord is: van de Heer, namelijk Ikzelf, Ik ben dat Huis. Als de Heer over zichzelf spreekt als over een tabernakel, want zo wordt over hem gesproken: “de tabernakel Gods is bij de mensen,” dat is de Heere Jezus Zelf. En als Hij over Zichzelf spreekt als over een tempel, dan is Hij zeker ook een huis. En als er gesproken wordt over het Huis Gods, dan staat er meteen bij wie dat is. Dan staat erachter: “Welke gij zijt.” Dit wordt tot een gelovige van deze bedeling gezegd.

1 Timotheüs 3 : 15

Maar zo ik vertoef, opdat gij moogt weten, hoe men in het huis Gods moet verkeren, hetwelk is de Gemeente des levenden Gods, een pilaar en vastigheid der waarheid.

Dus dat Bethanië is gewoon een type van het Huis Gods, het is de Gemeente. Het zijn de verzamelde gelovigen. Het kan ook toegepast worden op gelovigen uit de Joden, of een andere bedeling, maar het eenvoudigste is om het meteen toe te passen op de Gemeente, want wij zijn dat Huis Gods, daar maken wij deel van uit. Wij hebben deel aan een (verborgen) Koninkrijk en hebben we dus deel aan waar de Olijfberg en beeld van is.

Bovendien ligt Bethanië op de weg naar Jeruzalem vanuit Jericho. Jericho heeft iets te maken met de met de oude wereld die toch vergaan zal. Jericho is dan ook een beeld van de eerste komst van Christus onder andere en Jeruzalem is dan een type van de tweede komst van Christus, maar halverwege de weg van Jericho naar Jeruzalem ligt Bethanië. In het voorgaande Schriftgedeelte over die barmhartige Samaritaan, was de weg naar Jericho toe en onderweg viel men in de goot, komt men terecht in handen van moordenaars, enzovoort. Maar je kunt ook de weg de andere kant op noemen of de andere kant op bewandelen, en dan kom je van Jericho naar Jeruzalem en die weg leidt noodzakelijkerwijze langs Bethanië, zodat je ziet dat die beide geschiedenissen met elkaar verband hebben. Al was het alleen maar omdat ze zich afspelen langs dezelfde weg, maar dan wel in de andere richting. Ik denk dat de vertalers dat ook gezien hebben, want ze hebben dit schriftgedeelte nog gerekend tot hoofdstuk 10. Het is ook één verhaal.

Lukas 10 : 38

En het geschiedde, als zij reisden, dat Hij kwam in een vlek; en een zekere vrouw, met name Martha, ontving Hem in haar huis.

Het wordt het huis van Martha genoemd, dat betekent dat Martha de lakens uitdeelde thuis. Misschien letterlijk, maar in ieder geval figuurlijk. Martha betekent huisvrouw. Ook in onze taal wordt het woord Martha gebruikt voor iemand die altijd met de huishouding bezig is en zelfs gewoon voor de dienstbode. Martha beheerde het huis. En ze ontving dus de Heer in haar huis. Het wordt haar huis genoemd. Over Lazarus lezen we niks. Wel over haar zuster:

Lukas 10 : 39

En deze had een zuster, genaamd Maria, welke ook, zittende aan de voeten van Jezus, Zijn woord hoorde

Ze hadden allebei wat te doen, alleen nogal wat verschillend. De betekenis van de naam Maria is eigenlijk onbekend, maar als men de naam Maria vertaalt, dan vertaalt men het met 'geliefd door...' en dan is het verhaal af, want daarna weet men het niet meer. Dat is verborgen. Het staat er niet bij en juist omdat het er niet bij staat, zegt men: wij weten niet precies wat de naam betekent. Maar juist omdat het er niet bij staat, weten we het nu heel precies. Want als het verborgen is, dan spreekt het altijd over de Gemeente. Dat is altijd zo: als in de Bijbel iets heel nadrukkelijk wordt verborgen, dan spreekt het over ons. De verborgenheden in de Bijbel zijn niet zomaar geheimzinnige dingen, maar het zijn de dingen die verband houden met wat er zou gebeuren tussen het lijden dat op de Christus komen zou en de heerlijkheid daarna.

1 Petrus 1 : 11

Onderzoekende, op welken of hoedanigen tijd de Geest van Christus, Die in hen was, beduidde en te voren getuigde, het lijden, [dat] op Christus [komen] [zou], en de heerlijkheid daarna [volgende].

De verborgenheden zijn de dingen die voor Israël verborgen waren, zei Mozes, maar die wel degelijk aan ons zijn geopenbaard, zei Paulus. En dat komt omdat wij leven in een tijd die in het Oude Testament niet besproken wordt, althans niet rechtstreeks. Er wordt niks over gezegd, dat is ook wat Petrus aanhaalt in 1 Petrus 1. Hij zegt: het Oude Testament, de profeten dus, spreken wel over het lijden dat op Christus komen zou; de profeten spreken ook over de heerlijkheid die daarna zou volgen, maar de profeten spraken niet over wat daar tussenin zat. Dat blijkt een misverstand te zijn, maar in ieder geval spraken de profeten daar niet rechtstreeks over. De profeten hebben daar wel over gesproken, maar dan in het verborgene, op een manier die niet duidelijk was. Vandaar dan ook dat het Nieuwe Testament noodzakelijk was om ons die dingen alsnog duidelijk te maken, want wat het Nieuwe Testament doet is in wezen niet anders dan het aanhalen van profetieën uit het Oude Testament, en ze verklaren. En als dingen verborgen blijven, zelfs als ze in het Nieuwe Testament verborgen blijven, dan weten wij waar het over gaat. Dan gaat het namelijk over de verborgenheid. En de belangrijkste waarheid over deze verborgenheid is dat in deze verborgen tijd, in de tijd tussen de eerste en de tweede komst van Christus, God Zich een volk uit Joden en heidenen verzamelt voor Zijn Naam. Vandaar dan ook dat de bedeling waarin wij nu leven in de Bijbel uitdrukkelijk "de bedeling der verborgenheid" wordt genoemd.

Efeze 3 : 9

En allen te verlichten, [dat] [zij] [mogen] [verstaan], welke de gemeenschap der verborgenheid zij, die van [alle] eeuwen verborgen is geweest in God, Welke alle dingen geschapen heeft door Jezus Christus;

Als iets duidelijk verborgen wordt, als je zeker weet: dat gaat om iets maar we weten niet wat, dan weet je waar het over gaat, dan gaat het over ons. Dan gaat het over de Gemeente. Dat verschijnsel kom je in de Bijbel best vaak tegen. Dat dingen wel genoemd worden, maar ze worden niet verklaard. Zo is het al in Deuteronomium, waar Mozes zegt:

Deuteronomium 29 : 29

De verborgene dingen zijn voor den HEERE, onzen God; maar de geopenbaarde zijn voor ons en voor onze kinderen, tot in eeuwigheid, om te doen al de woorden dezer wet.

Had hij dat nou maar niet gezegd, dan waren wij niet zo nieuwsgierig geworden. Maar hij zegt het wel, opdat we wel zouden weten wat die verborgene dingen zijn. Israël zou het niet weten, maar wij wel. En dat is wat Paulus zegt in het Nieuwe Testament:

1 Korinthe 2 : 9, 10

Maar gelijk geschreven is: Hetgeen het oog niet heeft gezien, en het oor niet heeft gehoord, en in het hart des mensen niet is opgeklommen, hetgeen God bereid heeft dien, die Hem liefhebben.

Doch God heeft [het] ons geopenbaard door Zijn Geest; want de Geest onderzoekt alle dingen, ook de diepten Gods.

Het is niet geheim meer, het is geopenbaard. Maar het was ooit verborgen en die Israëlieten moeten gedacht hebben: waarover zou Mozes het gehad hebben? De verborgene dingen, wat zijn dan die verborgen dingen? Dat was de Gemeente, maar dat ging hun niks aan om de eenvoudige reden dat een Israël wat haar Messias zou verwerpen helemaal niet hoefde te weten wat God dan zou doen met degenen die wel die Messias zouden aanvaarden. En daarom heeft God het aan Israël niet verteld, maar aan ons wel, want wij hebben Hem aanvaard. En elke Israëliet die vandaag tot geloof komt kan diezelfde verborgenheden leren verstaan omdat het Nieuwe Testament ze openbaart.

De naam Maria betekent: geliefd door.... ja door wie eigenlijk? Dat is de vraag. En dan is het antwoord: geliefd door de Heer, geliefd door Jehova. Deze Maria is een beeld van de gelovigen onder het Nieuwe Verbond. En dus is Maria een type van de Gemeente van vandaag. Geliefd door.... Door wie zijn wij geliefd, wij gelovigen uit de heidenen, wij die geen deel hebben aan het jodendom, door wie worden wij geliefd? Wij worden geliefd door de God van Israël, door Jehova Zelf, of door de Heere Jezus Zelf, dat is dezelfde. Maria is dan ook een beeld van de Gemeente, van de gelovigen van vandaag onder het Nieuwe Verbond.

Maria is de Griekse versie van de Hebreeuwse naam Mirjam, de zuster van Mozes. Eigenaardig, want Maria was ook een zuster van iemand. Van Lazarus. Maar Mirjam had nóg een broer. Dat was Aäron en hij was de hogepriester van het oude verbond. Aäron was de eerste hogepriester, maar hoe heette de tweede hogepriester? Die heette Eleazar, hij

was de zoon van Aäron. De naam Mirjam wordt in het Grieks Maria. En de naam Eleazar in het Grieks wordt Lazarus. Lazarus is de Griekse versie van de Hebreeuwse naam Eleazar.

Het verhaal is nu als volgt: In het begin bij de oprichting van het oude verbond komen we een Mirjam tegen met een broer Aäron. Dat is de eerste hogepriester. Maar daar vinden we ook al een verwijzing naar een volgende hogepriester, namelijk Lazarus of Eleazar.¹ Eleazar is de tweede hogepriester en omdat hij de tweede hogepriester is, omdat hij de zoon is (van Aäron) is hij een type van het tweede hogepriesterschap en het tweede hogepriesterschap is het priesterschap van het Nieuwe Verbond. Lazarus, of Lazarus, of Eleazar, of Eliëzer², ze zijn allemaal een type van de Heere Jezus Christus die de Hogepriester is van het Nieuwe Verbond. En bij het begin van het oude verbond vind je Mirjam en een Eleazar met elkaar in één familieband en aan het begin van het Nieuwe Verbond vind je bij elkaar een Maria en een Lazarus. Die dingen horen bij elkaar. De tweede hogepriester, namelijk de Heere Jezus Christus, met zijn tweede hogepriesterschap, is Degene die uit de dood opstond. Vandaar dan ook dat in het Oude Testament, maar ook in het Nieuwe, iedereen die Eleazar heet of Eliëzer of Lazarus, iets te maken heeft met een nieuwe generatie. Deze Lazarus werd uit de dood opgewekt. En die andere Lazarus, daarvan wordt alleen gezegd dat hij opgewekt zou worden en dat hij gezonden zou worden om het evangelie te prediken op de aarde. Dan wordt er gezegd dat als dat gebeurt, ze ook niet naar hem zullen luisteren. En of het is gebeurd, staat er niet bij, dat wordt in het midden gelaten, maar de gedachte blijft dezelfde. Hij zal opstaan uit de dood en hij zal prediken. Hetzelfde geldt voor Eleazar, de opvolger van Aäron, de neef van Mirjam. Die is immers de tweede hogepriester en die is dus de volgende generatie. Hij

1) In het Nieuwe Testament komen we nog een Lazarus tegen en hij stierf en hij stond op uit de dood. En in hetzelfde Nieuwe Testament, maar zelfs ook in Lukas komen we nog een andere Lazarus tegen. Dat was in het verhaal van de rijke man en de arme Lazarus en Lazarus stierf en daarover werd ook gesproken als zou hij uit de dood opstaan. Er staat daar niet of het ook gebeurde of niet, maar er werd gezegd: ook als hij uit de dood zou opstaan, dan zal men toch niet naar hem willen luisteren. (Lukas 16 : 31) Maar hij heette Lazarus, dat is dezelfde naam.

2) Eliëzer is de knecht van Abraham. Maar Eliëzer zou de erfgenaam zijn van Abraham als Abraham geen kinderen zou krijgen. Eliëzer uit Damascus zou de erfgenaam worden van Abraham. (Genesi 15 : 2, 3) Hij kwam uit Damascus. Daar kwam Paulus ook eens een keer, de weg naar Damascus en deze Eliëzer kwam ook uit Damascus. Het woord Damascus heeft dezelfde getalswaarde als het vergieten, het vloeien, van bloed. De hele uitdrukking "vergieten van bloed" is 444. Dat is de getalswaarde van Damascus. Dus Damascus spreekt over het vergieten van bloed, maar vergieten van bloed heeft altijd te maken met het overdragen van het leven van de een naar de ander. En dus spreekt het altijd over: "Er komt een nieuwe generatie" of "er komt een nieuw verbond" of "er komt nieuw leven", "leven na de dood", daar is Damascus altijd een beeld van. Vandaar: Paulus was onderweg naar Damascus en daar werd hij wedergeboren. En zo was daar Eliëzer, die Damaskener. Wat moest hij doen? Hij moest zorgen dat Izak een vrouw kreeg zodat hij zich zou kunnen voortplanten, zodat er nageslacht en dus een nieuwe generatie zou komen. En hoewel dus Eliëzer niet zelf de erfgenaam werd van Abraham, zorgde hij wel degelijk voor die erfgenaam. En het komt dus altijd op hetzelfde neer, elke keer spreekt die naam over hetzelfde, namelijk dat er iets nieuws zou komen ter vervanging van het oude. Een nieuwe generatie, een nieuwe schepping en eigenlijk dus ook een nieuw verbond. Al deze gedachten liggen hierachter.

volgde Aäron op. Als Aäron zou sterven, zou na de dood verschijnen Eleazar. En hij wordt ook uitdrukkelijk genoemd als de opvolger van Aäron. Er is zelfs een offer dat helemaal niet door Aäron is gebracht, maar alleen door Eleazar. Dat is namelijk dat beroemde offer van de rode vaars.

Hier wordt dus gesproken over een Nieuw Verbond, ter vervanging van het oude. Dat is ook wat Maria uitgebeeld heeft in de zalving van de voeten van de Heere Jezus.

Johannes 12 : 3

Maria dan, genomen hebbende een pond zalf van onvervalsten, zeer kostelijken nardus, heeft de voeten van Jezus gezalfd, en met haar haren Zijn voeten afgedroogd; en het huis werd vervuld van den reuk der zalf.

Dit komt overeen met die schriftplaats die in Romeinen 10 : 15 bijvoorbeeld wordt aangehaald:

Jesaja 52 : 7

Hoe liefelijk zijn op de bergen de voeten desgenen, die het goede boodschap, die den vrede doet horen; desgenen, die goede boodschap brengt van het goede, die heil doet horen; desgenen, die tot Sion zegt: Uw God is Koning.

Hier gaat het om de prediking van het evangelie uiteraard. Er is maar één weg ten leven. Dat is namelijk door het Woord van God. God spreekt tot de mens en geeft via Zijn woord Zijn leven aan de mens door. God is immers Woord en Hij geeft ons zijn Woord. Dat betekent dus dat Hij Zichzelf aan ons geeft. En hoe komt hij bij ons binnen? Hoe pakken wij Hem aan? Niet zozeer met onze handen, maar met onze oren, want door onze oren komt Hij bij ons binnen, door het Woord. Vandaar dat Maria de voeten van de Heere Jezus zalfde en de Heer was die Profeet van God gezonden. Hij was degene die het goede verkondigt, die vrede verkondigde. Hij was degene die overhooplage met zijn tijdgenoten omdat Hij niet de wet predikte, maar genade. Hij predikte niet dat men zondaren zou moeten veroordelen, Hij predikte dat zondaren genade nodig hadden, dat je ze genade zou moeten geven. Daar hebben ze baat bij. En bovendien zegt Hij van Zichzelf dat Hij gekomen is om te zoeken en zalig te maken wat verloren was, door het Woord uiteraard. En het was die Heer, Die zou sterven en uit de dood zou opstaan en juist door zijn opstanding, dat Nieuwe Verbond, niet der wet maar der genade, zou inwijden. En vandaar dat die voeten gezalfd worden. De voeten van Hem die de weg aflegde van het oude verbond naar het nieuwe verbond. De Heer zegt dat ook in Johannes 12.

Johannes 12 : 7

Jezus dan zeide: Laat af van haar; zij heeft dit bewaard tegen den dag Mijner begrafenis.

Begrafenis ligt immers tussen het leven wat men aflegt en het leven wat men aandoet. Het ligt precies daartussenin. Daar ging het om, dat die weg zou afgelegd worden en dat vanuit

de dood het leven gebracht zou worden tot eenieder die gelooft. Vandaar dat die arme Lazarus in dat verband genoemd wordt. Hij is in het dodenrijk, maar er wordt gezegd: zend toch Lazarus weer naar de aarde om daar te prediken. (Lukas 16 : 27) En dan wordt er gezegd: nou, ook als iemand uit de dood zou zijn opgestaan, zou men niet luisteren. Maar er was een Lazarus die uit de dood opstond en het was deze uit Bethanië. Sommigen luisterden naar hem, dat staat er ook in Johannes 12. Het had dus wel een zeker effect, maar een beperkt effect; niet het volk kwam daar maar slechts enkelingen en daar gaat het nou maar om.

Zo is het ook met het nieuwe verbond gegaan. Deze Maria zalfde de voeten des Heeren, zij wist van Zijn opstanding. Ze deed het ook daarom. Zij wist waarschijnlijk ook dat Hij een nieuw verbond zou brengen, want dat staat nou eenmaal in het Oude Testament. Zij wist misschien ook dat Hij zou sterven en ten derde dage uit de dood opstaan. Wat zij deed, is daar de uitbeelding van.

Nou zijn we hier in dit huis van Maria en Martha en Lazarus. Een huis wat een beeld is van de tegenwoordige bedeling waarin de Heer is opgestaan. Je zou kunnen zeggen, hier is in zekere zin, althans typologisch, de opgewekte Heer aanwezig. En nu zijn er twee vrouwen, en u weet wat vrouwen geacht worden te doen in het huis. Die worden geacht te dienen. De vrouw wordt verondersteld het huis te beheren, daarmee haar man dienend, want dat is de gedachte. We vinden hier twee vrouwen bij elkaar en ze worden allebei geacht te dienen. Ze waren beiden ongetrouwd. Daar weten we verder niks van, maar kennelijk was het zo en de vraag is, wie dienen ze nu? U zult zeggen Lazarus, maar dat kan niet, want die wordt hier niet genoemd. Dat is hier niet aan de orde. Zij worden dus verondersteld de Heer te dienen die gast is in hun huis. En het gekke is, dat doen ze ook allebei. Alleen de vraag is, wie doet het nou op de goede manier? Wij weten natuurlijk wie het was, want het staat erbij, wij weten wie het goede deel koos. Maar de tragiek van het verhaal is dat we dat wel weten wanneer het gaat om Lukas 10 : 38 tot 42. Maar weten we het nou ook in andere Schriftgedeelten? Of beter nog, weten we dat nou ook in ons eigen leven of niet? Wat is dan het goede deel wat een mens zou moeten kiezen? Niet een vrouw, maar een mens in het algemeen?

De gedachte is dat deze vrouwen beiden, in het algemeen, de uitbeelding zijn van het volk van God. En dat volk van God was ook altijd de vrouw van God. Dat is een oudtestamentische gedachte, Israël was met de Heer getrouwd. Het volk van God was tegelijkertijd de vrouw van God. Het volk van God werd geacht God te dienen. Het volk des Heeren werd geacht de Heer te dienen. Maar hoe dan? Op welke manier zou dat dan moeten? Of, zal ik de vraag nog eens stellen? Wat doende zal ik het eeuwig leven beërven? Want dat was de vraag. Hoe moet die man gediend worden? Hoe moet de Heer gediend worden?

Het verhaal is dat Maria een beeld is van de Gemeente van de gelovigen van vandaag, onder het nieuwe verbond, terwijl Martha de uitbeelding is van het Israël, het volk van God

onder het oude verbond. Want wat Martha deed was dienen, werken. Er moest nog dit en er moest nog dat en er moesten nog maaltijden bereid worden. Dat moest onder het oude verbond ook. Denk maar aan de spijsoffers (Leviticus 2). De Heer moest maaltijden ontvangen. Het volk werd geacht maaltijden te brengen aan de Heer, te offeren, te bereiden, gewoon naar de koekenpan soms. Volgens bepaalde voorschriften, want de Heer had ook een bepaalde smaak, dat staat er allemaal bij. Er mocht bijvoorbeeld geen zuurdesem in zitten. Nou ja, bij hoge uitzondering een keer, maar normaal niet en er moest in ieder geval altijd zout over. De Heer moest verzorgd worden. Denk maar aan de toonbroden. Dat is ook een maaltijd. Maar er was zelfs een heel huis wat onderhouden moest worden: de tempel. En misschien moet ik onder het huis zelfs verstaan het Huis Israëls, want de Heer zou ook wonen in dat Huis. Dat moest onderhouden worden en daar was Israël onder het oude verbond mee bezig. Maar door die werken van het oude verbond en door die werken der wet wordt geen vlees gerechtvaardigd voor God. Vandaar dat het in tweede instantie niet zo'n stomme vraag is: Wat moeten we nou eigenlijk doen om het eeuwig leven te beërven? Het antwoord was in het voorgaande Schriftgedeelte immers dat men God zou moeten liefhebben. Je kunt zeggen: men moet Hem dienen. En je zou een vrouw kunnen vragen hoe ze haar man zou moeten liefhebben en dan zal ze waarschijnlijk zeggen: in ieder geval op tijd zijn eten geven. De liefde van de man gaat door de maag tenslotte. Maar dat is niet het wezen ervan, dat is hooguit een uitdrukking ervan. Want het gaat er niet om dat alleen die maaltijden bereid zouden moeten worden, er zou sprake moeten zijn van liefde. Waaruit eventueel andere dingen ook voortvloeien, maar ik zeg met opzet eventueel, want dat staat nog te bezien. Het gaat erom dat Israël zelfs in de dagen van het oude verbond in de eerste plaats haar Heer zou liefhebben. Pas daarna wordt gesproken over wat er eventueel gedaan zou moeten worden. En wat er in de praktijk gebeurde, was hooguit dat er wat gedaan werd, maar wat er niet gebeurde is dat men de Heer liefhad, want dat deed men niet. En dat is tot vandaag aan de dag nog zo. Liefdadigheidswerk is mooi, maar de Heer vraagt het niet van u als u denkt dat u daarmee het eeuwig leven kunt beërven. Er zijn heel veel ongelovigen die zich met dit soort werk bezighouden, dat is gewoon humanistisch en anderen noemen het socialistisch, afhankelijk van hun politieke voorkeur. Maar daar krijg je geen eeuwig leven mee. Wat van ons verwacht wordt, is niet dat wij liefde hebben voor Gods schepselen. Wat van ons verwacht is dat we liefde hebben voor de Schepper. Dat is ook wat uiteengezet wordt. Wat moet men doen om eeuwig leven te beërven? Men moet God liefhebben. Ja, Mensen vinden dat niet actief genoeg. Maar dat is wel wat God vraagt van de mens: liefde en anders niet.

Als we dan teruggaan naar dit huis hier in Bethanië, en je vraagt je af hoe deze twee vrouwen de Heere Jezus zouden moeten dienen of hoe ze hun liefde voor Hem zouden moeten bewijzen, hoe zouden ze dat moeten doen? Door Hem een maaltijd voor te zetten of door naar Hem te luisteren. Door naar hem te luisteren. Natuurlijk, een maaltijd is mooi, maar die kan wachten. Afgezien van het feit dat de Heer toch zou sterven, waartoe dient dan een maaltijd? De Heer wordt meer gediend door naar Hem te luisteren, dan door Hem wat voor te zetten. Sterker: de Heer wordt meer gediend door wat uit Zijn hand te aanvaarden, of beter nog, uit Zijn mond, dan dat wij iets bereiden wat voor Zijn mond (de

maaltijd) bestemd is. Martha maakt iets klaar wat voor de mond van de Heer bestemd is, maar Maria luistert naar wat uit de mond des Heeren uitgaat. En de Heer is meer gediend met dat wij aanvaarden wat uit Zijn mond uitgaat dan dat wij hem iets aanbieden wat door Zijn mond zou ingaan. God hoeft niet van ons leven te ontvangen en het leven van de Heere Jezus was ook niet afhankelijk van de maaltijden die Hem op aarde werden voorgezet. Dat blijkt wel: Hij was veertig dagen zonder eten in de woestijn. Daar hing het dus niet aan en bovendien, toen men Hem erover aansprak, toen zei Hij: Een mens zal bij brood alleen niet leven, maar bij alle woord dat door de mond Gods uitgaat. Niet wat de mond ingaat, maar wat de mond Gods uitgaat.

Hiermee wordt de tegenstelling tussen beide dames duidelijk: de een maakt wat klaar wat door de mond van de Heer naar binnen zou moeten gaan en de ander luistert naar wat uit de mond van de Heer uitgaat.

En dat laatste, daarmee is de Heer gediend, dat de mens luistert naar wat Hij zegt. Het is wat de apostel Paulus in een van zijn toespraken ook naar voren brengt, namelijk dat God niet gebaat is bij wat wij hem aanbieden. Dat is het misverstand van alle godsdiensten (inclusief het christendom als je die ziet als een godsdienst): dat men denkt dat God wat van ons verwacht. Alsof Gods leven afhankelijk zou zijn van onze welwillendheid ten opzichte van onze Schepper. Als wij Hem het niet geven, ach, dan komt er ook niks van Hem terecht. Die gedachte hebben mensen. Het is een rare kronkel, maar dat is over de hele wereld verbreid, dat denkt men overal: dat God zit te wachten op wat wij Hem geven. En dat is een misverstand, het is andersom. God zit te wachten op dat wij iets van Hem willen aannemen. God is er niet om van ons te ontvangen. Maar God is er opdat Hij iets aan ons zou geven. Niet dat wat wij van hem vragen of zo, dat ook weer niet. Hij is ook niet ons personeel van geef me even dit, of geef me even dat, zo is het ook niet. Maar van ons wordt alleen maar verwacht dat wij onze mond houden en stil zitten en gewoon eten wat de pot schaft. Dat zou elke gelovige moeten leren. Dat zou elk mens moeten leren in het algemeen. Niet zelf de dienst uitmaken, maar eten uit de hand van de Heer, uit wat Hij aanreikt. En dat is het goede deel. Dat blijkt hier ook duidelijk. Waarmee dus niet alleen deze twee vrouwen tegenover elkaar gesteld worden, maar daarmee worden zelfs twee verbonden tegenover elkaar gesteld. Want het oude verbond is een verbond van werken. Dat is inderdaad juist. En daar is inderdaad Martha een beeld van, maar die mensen die leefden in de dagen van het oude verbond werden niet zalig op grond van het houden van de wet. Maar als ze zalig worden, worden ze zalig op grond van de belofte die God aan Abraham gedaan heeft, 430 jaar voordat er een wet was. Dat staat in Galaten 3. Abraham kon niet eens zalig worden door de wet. Er was geen wet en als die wet een noodzakelijk leefregel is voor de mens, dan heeft die arme Abraham het zonder moeten stellen. Die wet is niet een leefregel, die wet is ook niet een middel tot zaligheid, maar die wet zet een mens aan het werk, waaruit zou blijken dat die werken onvoldoende zijn om God te behagen. Waarbij gewezen zou worden op het falen van de mens. Maar los van de wet, buiten de wet om en op grond van de belofte aan Abraham wordt een mens gerechtvaardigd uit geloof. Zelfs als hij leefde in de dagen van de wet. Ook David moest

het hebben van de genade van God en moest leven uit de genade van God. Volgens de wet moest hij ter dood gebracht worden maar dat gebeurde niet. Hij was een misdadiger, ook naar onze begrippen, maar God doodde hem niet. Er kwamen wel oordelen over hem soms, maar God nam zijn leven niet weg, integendeel. Hij werd uitermate gezegend. En leefde uit de genade, deed er ook een beroep op. Elk mens dat ooit leefde kon een beroep doen op de genade van God, want God is een genadig en barmhartig en een goedertieren God. Daar gaat het nou hierom.

Martha is een uitbeelding van de mens onder de wet en meer in het algemeen, de mens die denkt dat hij moet werken om voor God aangenaam te worden. En het was Martha die dacht dat ze door werken aangenaam zou zijn voor de Heere Jezus, ongetwijfeld. De man zal honger gehad hebben en zij als goede vrouw zal meteen hebben gedacht: we moeten een maaltijd bereiden. Menselijk geredeneerd is het ook volkomen juist, daar zit de fout ook niet in. De fout zit hem in dat men menselijk redeneert. En dat is iets wat een gelovige zou moeten afleren. Niet redeneren naar de mens, maar redeneren naar God. Ik heb geen kritiek op Martha, maar de Heer wel. Omdat ze de uitbeelding is van een principe. Ze is de uitbeelding van een wereld die meent op eigen initiatief en langs eigen werken God te kunnen behagen. Alsof God van de werken van de mens afhankelijk zou zijn. Alsof God zou sterven van de honger als ze niet op tijd die twaalf broden op die tafel zetten in het Heilige. Daarom kiest Martha fundamenteel verkeerd. En dat ze de maaltijd bereidt is nog tot daaraantoe, maar er staat:

Lukas 10 : 39

En deze had een zuster, genaamd Maria, welke ook, zittende aan de voeten van Jezus, Zijn woord hoorde.

Ik weet niet wat de reden is dat Maria dat zomaar doet. Want het is toch een wat merkwaardig type vrouw die dat doet. Die, terwijl het druk is in huis en terwijl er gerammeld wordt in de keuken met de potten en de pannen, toch gewoon blijft zitten en maar zit te luisteren. Dat is niet normaal. Maar toch: zo behoort een gelovige te zijn, want daar is ze de uitbeelding van. Van hen die werkelijk geliefd zijn. Door wie? Want het is duidelijk dat deze Maria geliefd werd door de Heere Jezus. Het was trouwens wederkerig ook nog. Daarom werd er geluisterd. Zij luistert naar Hem en dan staat er:

Lukas 10 : 40

Doch Martha was zeer bezig met veel dienens [let op de overdrijving, er staat wel 4 woorden om aan te geven dat zij het druk had], en daarbij komende, zeide zij: Heere, trekt Gij U dat niet aan, dat mijn zuster mij alleen laat dienen? Zeg dan haar, dat zij mij helpe.

Want de Heer was aan het woord en Maria zat te luisteren. En als Martha dan in de rede valt dan onderbreekt ze dus de woorden van de Heer, dat is duidelijk. Dus richt ze zich dan ook tot de Heer. Zo hoort het ook, dat is netjes. En ze verwijt het Hem. Ze zegt eigenlijk: hou U nou even op, dan hoeft zij niet te luisteren, dan kan ze mij mooi helpen. En

bovendien, dat is ook gunstig voor de maaltijd die U weer krijgt. Zo van de Heer heeft er zelf belang bij dat Hij even stopt en dat Maria dan even kan helpen. Ze voelde zich misschien nog een beetje zielig ook. Misschien was ze ook wel trots, dat zij zo alleen bezig was. Misschien was ze ook wel jaloers. Je weet het niet wat er wat er precies achter stak, maar ze was nogal druk. Dat is duidelijk. En er ging nogal wat in haar om, over haarzelf, over haar werk, over de verantwoordelijkheden, over wat er nog allemaal gedaan moest worden, of het wel op tijd klaar zou komen, of de aardappels niet aanbrandden en meer van dat soort dingen. Dat moet het geweest zijn. Daarom: “Zeg dan haar dat zij mij helpe.” Dat is een logische vraag en wij zeggen: ja, dat is inderdaad goed, want als de maaltijd voorbij is kun je altijd nog weer verder en je hebt de hele avond nog voor je en nou is het etenstijd en de rest kan altijd nog, zeggen wij dan. Maar dat is niet wat de Heer zegt.

Martha vraagt dus aan de Heer: stuur Maria eens aan het werk. Want je doet niks, je moet nodig aan het werk. En de Heer zegt:

Lukas 10 : 41

... Martha, Martha, gij bekommert en ontrust u over vele dingen;

Martha, Martha. Huisvrouw, huisvrouw, zegt Hij eigenlijk, want dat betekent haar naam. Huisvrouw, huisvrouw, twee keer. En daar zit ook een fout in. Want Martha is een beeld van een Israël wat leefde onder de Wet. Dat is een keer, maar bij de tweede keer zou het geen huisvrouw meer moeten zijn, niet op dezelfde manier, althans. Bij de tweede keer komt het bij het nieuwe verbond terecht en daar ligt de situatie anders. En daarom “Martha. Martha, gij bekommert en ontrust u over vele dingen.” Dat klopt, er ging heel wat in haar om. Ze had heel wat te doen. Het was misschien wel een maaltijd met weet ik hoeveel gerechten en weet ik hoeveel gangen. Je krijgt niet elke dag hoog bezoek, hè? “...bekommert en ontrust u over vele dingen.” Bekommeren. Dat wil zeggen dat men ermee bezig is en ook “ontrust,” dat wil zeggen, er zijn zorgen aan verbonden. De vraag is, zal het allemaal wel goed gaan? Daar is ze mee bezig. Je zou zeggen: ja, maar dat moet ook, anders kun je geen huishouding runnen. En dat zal dan wel dat dat zo is, maar de Heer zegt dan toch wat anders. Want de Heer, zegt:

Lukas 10 : 42

Maar een ding is nodig; doch Maria heeft het goede deel uitgekozen, hetwelk van haar niet zal weggenomen worden.

Martha maakte zich druk om veel dingen. Maar de Heer zegt: nee, er is maar een ding nodig. Niet veel, maar één. Het leven is niet zo gecompliceerd als het lijkt. Er is maar één ding nodig. Wat niet nodig is, waren al die dingen, die bekommernissen, die verontrusting over vele dingen.

In Mattheüs 13 wordt gesproken over dat zaad wat gezaaid wordt en er komen doornen en distels en die verstikken het zaad. En van die doornen en distels staat: dat zijn de zorgvuldigheden dezer wereld.

Mattheus 13 : 22

En die in de doornen bezaaid is, deze is degene, die het Woord hoort; en de zorgvuldigheid dezer wereld, en de verleiding des rijkdoms verstikt het Woord, en het wordt onvruchtbaar.

Daar ben je dan mee bezig en deze wereld of dit leven is in de eerste plaats een kwestie van eten en drinken. Want als je niet eet en drinkt, dan leef je niet meer uiteraard. Zorg om het bestaan is ook een zorg om het eten. Maar het zijn doornen en distels en ze verstikken het graan.

Mattheus 13 : 7

En een ander [deel] viel in de doornen; en de doornen wiesen op, en verstikten hetzelfde.

En in Lukas 10 : 41, 42 staat dat in feite ook: "...gij bekommert en ontrust u over veel dingen, maar één ding is nodig." En weet u wat nodig is? Dat is dat dat tarwezaad opkomt. Geen doornen en distels, maar dat tarwezaad moet opkomen. En dat zaad is een beeld van het Woord van God, het Evangelie of het Woord des Koninkrijks. Dat moet zorg hebben. Dat moet tot ontwikkeling komen en dat is de Heer hier aan het zaaien eigenlijk. De Heer brengt dat Woord des Koninkrijks, dan wel het Evangelie, bij Maria. Maria die de voeten zalfde van Degene van Wie gezegd moet worden: "Hoe lieflijk zijn de voeten dergenen die het evangelie verkondigen, die het goede verkondigen of die vrede verkondigen." Dat is wat de Heer doet.

Martha heeft het druk, ze heeft geen vrede. Maar Maria doet maar één ding en die heeft vrede. "Één ding is nodig," staat er. En er staat ook meteen bij: "Maria heeft het goede deel uitgekozen," dat ene deel, dat ene wat nodig is, is precies dat waar Maria zich nou net mee bezig houdt. Want het mag er dan voor Martha hebben uitgezien alsof Maria niks deed, maar ze deed wel wat. Dat ziet er aan de buitenkant uit als rusten en in zekere zin is het dat natuurlijk. Men zit erbij. Maar daarom is men nog wel ergens mee bezig. Maria was "zittende aan de voeten van Jezus," en als we niet begrijpen wat het is dan staat het erachter: "ze hoorde Zijn Woord." En we weten van Paulus dat die zat aan de voeten van Gamaliël en hij hoorde het Woord. Het zitten duidt op een positie van rust. En daarom duidt het meteen op de positie van onderwijzing. Het zitten is in de Bijbel altijd een beeld van onderwijzing. En wie zitten er allemaal zo tegenwoordig? Nou bijvoorbeeld de Heer Zelf. Onze Hogepriester naar de ordening van Melchizedek, Lazarus dus eigenlijk, is gezeten aan de rechterhand der Majesteit in de hoogste hemelen.

Hebreeën 1 : 3

Dewelke, alzo Hij is het Afschijnsel [Zijner] heerlijkheid, en het uitgedrukte Beeld Zijner zelfstandigheid, en alle dingen draagt door het woord Zijner kracht, nadat Hij de reinigmaking onzer zonden door Zichzelve te weeg gebracht heeft, is gezeten aan de rechter [hand] der Majesteit in de hoogste [hemelen];

Hij zit. Wat doet Hij? Bijvoorbeeld ons onderwijzen, ons Zijn Woord geven, tot ons spreken. Door Zijn Woord, uiteraard. De Heer spreekt tot ons door Zijn Woord. De Hebreeënbrief zegt niet alleen dat de Heere Jezus gezeten is aan de rechterhand Gods, maar het leert ook dat wij rusten van ons werk, dat we kunnen ophouden met werk omdat het werk wat gedaan moest worden, volbracht is. En het werk wat toch niet gedaan hoeft worden, dat kun je beter niet doen. Al die werken der wet, waardoor de mens niet gerechtvaardigd kan worden, die kun je beter ook maar niet doen want het leidt toch tot niks. En het werk wat wel gedaan moet worden is al gedaan. Want dat heeft de Heere Jezus volbracht. Dus wat doen de gelovigen? Hij is in de rust ingegaan gelijk ook God in Zijn rust is ingegaan.

Hebreeën 4 : 10

Want die ingegaan is in zijn rust, heeft zelf ook van zijn werken gerust, gelijk God van de Zijne.

Wat doen we dan? Zitten. En doe je dan niks? Moet je dan de hele dag vervelen? Nee, dat zitten, die zittende positie van de gelovige, is er een van onderwijzing. Wij zitten. We hebben opgehouden te werken opdat we zouden luisteren naar het Woord van God. Dat is de bedoeling. Deze situatie is de uitbeelding van onze geestelijke situatie en in geestelijke zin zitten wij. In geestelijke zin hebben wij rust gevonden. We hebben niet zoveel zorg voor de toekomst. Ja, er kan een boel verkeerd gaan, maar wij hebben een God die zorgt dat alle dingen medewerken ten goede voor degenen die hem liefhebben.

Romeinen 8 : 28

En wij weten, dat dengenen, die God liefhebben, alle dingen medewerken ten goede, [namelijk] dengenen, die naar [Zijn] voornemen geroepen zijn.

En als u niet zeker weet of dat op u van toepassing is: Als u hem liefhebt, luistert u naar Hem. Want dat is wat hier gezegd wordt. Als je niet zeker weet of je het goede deel hebt gekozen, hier staat wat het goede deel is. Dat is zitten en luisteren. “Eén ding is nodig en Maria heeft het goede deel uitgekozen.” Er zijn dus inderdaad twee delen. Je hebt aan de ene kant werken en aan de andere kant rust. Je hebt aan de ene kant een maaltijd bereiden voor de Heer, je hebt aan de andere kant de maaltijd ontvangen van de Heer. Maar dat laatste, daar gaat het om. Het begint in ieder geval altijd met luisteren naar het Woord van God. Dat is de situatie van het nieuwe verbond waarin de gelovige gerust heeft van de werken, omdat de werken inmiddels allemaal volbracht zijn. Dat is de gedachte die in het Nieuwe Testament naar voren wordt gebracht. En dus zitten wij. En zijn we geen Martha, maar zijn we Maria geworden. Geliefd door de Heer.

De Heer zegt dus rondt: “Eén ding is nodig, doch Maria heeft het goede deel gekozen, hetwelk van haar niet zal weggenomen worden.” Dat is het rechtstreekse nogal botte antwoord van de Heer op de vraag van Martha. Martha zegt: “Heer, stuur toch Maria aan het werk.” En de Heer zei: “Nee, dit zal van haar niet weggenomen worden. Ik neem dit van haar niet weg. Dit blijft zo.” Dit is wat ze gekozen heeft. Het is het enige goede wat er te kiezen valt en dat houdt ze dus. Zo staat het er ook letterlijk. Maar weet je wat nou zo

eigenaardig is? Dat er toch door de vertalers onder gezet is? Psalm 27 : 4 staat eronder in mijn Bijbel. Want inderdaad, het valt je niet op als je de geschiedenis leest, maar het is wel degelijk zo dat de Heer een Schriftgedeelte aanhaalt uit het Oude Testament. Wat de Heer hier zegt in vers 42 is natuurlijk rechtstreeks tot Martha, als antwoord op de vraag over Maria. Maar het is een antwoord wat rechtstreeks genomen is uit Psalm 27.

Psalm 27 : 4

Een ding heb ik van den HEERE begeerd, dat zal ik zoeken: dat ik al de dagen mijns levens mocht wonen in het huis des HEEREN, om de liefelijkheid des HEEREN te aanschouwen, en te onderzoeken in Zijn tempel.

Eén ding heb ik van de Heere begeerd. En in vers 42 van Lukas 10 stond: “Maar één ding is nodig.” Precies hetzelfde. Dan staat er vervolgens in de psalm: “dat zal ik zoeken.” Lees je daarnaast Lukas 10, dan staat er: “en Maria heeft het goede deel gekozen.” Die heeft dat goede gezocht en gevonden. Het zijn bijna dezelfde woorden, in ieder geval woorden met dezelfde strekking. “Eén ding is nodig, dat zal ik zoeken” en aan de andere kant “Eén ding is nodig, Maria heeft het goede deel gekozen.” Dat deel dus, dat goede deel, dat ene ding wat nodig is. En dan staat er wat het is, wat moet er dan gezocht worden? Welk ding is dan nodig? Dan staat er in de psalm: “Dat ik al de dagen mijns levens...” En wat staat er in Lukas? Daar staat: “het zal van haar niet weggenomen worden.” Dat is weer hetzelfde. Al de dagen van haar leven. Het zal van haar dus niet worden weggenomen. Dat ik al de dagen mijns levens mocht wonen in Bethanië. Maar dat staat er niet. “Dat ik mocht wonen,” staat er, “in het huis des Heeren.” En de uitdrukking huis des Heeren is heel goed te vertalen met “het huis, namelijk de Heer.”³ En dat is uiteraard beth-ani. Bethanië. Het huis van de Heer Zelf. Het Huis, namelijk ik.

“Dat ik al de dagen mijns levens mocht wonen in het huis des Heeren.” Wat moet men in het huis des Heeren doen? Het huis des Heeren is de Gemeente. Wat moet men in het huis des Heeren doen? Of het huis des Heeren is de tempel, zoals die ooit stond in Jeruzalem, wat moest men daar doen? De Schrift onderzoeken, het Woord van God vinden en tot zich nemen. In die tempel was een eredienst. Dat was een offerdienst, er werden offers gebracht. Maar dat is de helft van het verhaal. Dat waren namelijk de plaatjes die hoorden bij die boeken die ze in het andere deel van de tempel bewaren, namelijk in de bibliotheek. Want in de tempel werd de wetsrol bewaard, het Oude Testament, de boeken van Mozes, maar ook alle andere Joodse geschriften, de profeten, alles werd daar bewaard. En die waarheden die daarin uiteengezet worden en werden, die waarheden worden geïllustreerd, worden uitgebeeld in de offerdienst, in de tempeldienst dus. Maar de bedoeling van de tempel in het algemeen is dat daar onderwijs gegeven zou worden in het Woord van God. De taak van de priesters is nooit wat anders geweest dan onderwijs geven in het Woord van God. En die offers geven onderwijs, die leren op welke wijze verzoening voor de

3) Want als er staat kennis der wijsheid, dan vertaal je dat ook met kennis, namelijk wijsheid. En de Geest des Heeren, dat vertaal je ook met de Geest, namelijk de Heer. Zo staat het in 2 Korinthe 3. En hier staat “het huis des Heeren,” dat kun je best vertalen met “het huis, namelijk de Heer.”

zonden des volks ooit tot stand gebracht zou worden, namelijk door het ene volmaakte offer van Christus zelf. Het is een uitbeelding.

Wat moet men dus doen in het huis des Heeren? Zich laten onderwijzen door het Woord van God. Dat is alles. Hier staat het ook: “dat ik alle dagen mijns levens mocht wonen in het huis des Heeren om de liefelijkheid des Heeren te aanschouwen.” Maar wat ziet men in het huis des Heeren, in de tempel? Daar ziet men dat die offers gebracht worden bijvoorbeeld, en daar ziet men ook het koperen wasvat en mijn ziet daar het voorhangsel, de priesters zagen dat. En het gouden rookoffer altaar, de tafel der toonbroden en de gouden kandelaar en misschien zelfs de ark des Verbonds. De hogepriester zag dat in ieder geval. Het zijn allemaal uitbeeldingen van het werk van Christus. Dat staat hier. Wat moet men doen in het huis des Heeren? Ten eerste “de liefelijkheid des Heeren aanschouwen.” Dat heeft te maken met zien. Maar vervolgens “en te onderzoeken in Zijn tempel.” Te onderzoeken, dat heeft te maken met wat de Heer zegt tegen zijn tijdgenoten: “Onderzoekt de Schriften, want die zijn het die van Mij getuigen.”

Johannes 5 : 39

Onderzoekt de Schriften; want gij meent in dezelve het eeuwige leven te hebben; en die zijn het, die van Mij getuigen.

Dat is wat men in de tempel zou moeten doen, want de gemiddelde Israëliet, zeker in die dagen, niet een Bijbel in huis had, ook geen boekrol. Wanneer men dan boeken wilde lezen, moest je naar de synagoge, of nog langer terug moest men gewoon naar de tempel. Daar waren boeken, daar kon men de wet bestuderen. En mocht men ze niet kunnen lezen, dan waren er priesters, namelijk Schriftgeleerden, die die wet dan voorlezen of eventueel verklaarden, zoals Ezra dat ooit deed.

Dus wat moet men doen? Wat is het ene ding dat nodig is? “Eén ding heb ik van de Heere begeerd, dat zal ik zoeken: dat ik al de dagen mijns levens mocht wonen in het huis des Heeren, om de Liefelijkheid des Heeren te aanschouwen...” Want dat is wat Maria hier deed: ze keek naar de Heer. Die zichzelf de tempel noemt, nota bene, Hij is het huis des Heeren onder andere. “...en te onderzoeken in Zijn tempel.” Dat is waar Maria mee bezig was; zich te laten onderwijzen door de Heer in dit huis in Bethanië.

In dat huis van deze dames wordt uitgebeeld de overgang van het oude naar het nieuwe verbond. Maar er wordt ook uitgebeeld die twee soorten gelovigen zoals wij ze vandaag aan de dag ook in ons huis nog kennen. Zij die geïnteresseerd zijn in het Woord van God en die dat boven aan de lijst hebben staan en zij die alleen geïnteresseerd zijn in eigen werkzaamheid, want er moet nog zoveel gebeuren. We zijn druk genoeg. We zijn altijd ergens mee. Bezig, ook voor de Heer, maar ik moet u wel zeggen dat dat echt nooit het geval geweest zou zijn als wij niet de liefde hadden gehad voor het Woord van God. Dan was ik misschien ook wel druk geweest, maar dan wel ergens anders mee. Het begint altijd met maar één ding, namelijk met het luisteren naar het Woord van God. Wat de Heer zegt, de waarheid die Hij tevoorschijn brengt. Eten kan altijd nog. Ik blijf erbij dat er maar één

ding nodig is, namelijk dat men zich laat onderwijzen door het Woord van God. En als er daarna ook nog wat gedaan zou moeten worden. En als de Heer bijvoorbeeld honger zou hebben, is hij best in staat om tussen zijn betoog door even te zeggen dat Hij ook wel trek zou hebben. Bij gelegenheid vroeg Hij dat ook een keer. Hebben jullie ook wat gevangen, is er ook wat te eten, enzovoorts. En zelfs op de dag van Zijn opstanding kreeg Hij nog gebraden vis te eten in de opperzaal.

Wij zeggen gewoon: spreek Heer, want uw knecht hoort. Want dat is wat een knecht zou moeten doen. De knecht kan toch niet zeggen: Ik heb nou geen tijd. Ik heb het veel te druk dan hier, ik kan niet luisteren. Ik heb het nog te druk met onkruid wieden of weet je veel waarmee. Juist niet. De taak van de dienstknecht is te luisteren naar zijn Heer. Niet te werken. Als hij zelf werk heeft, dan moet hij dat in zijn eigen tijd doen. Maar wij hebben niet eens een eigen tijd. Wij zijn het eigendom des Heeren en wat van ons verwacht wordt door de Heer is dat wij luisteren naar Zijn Woord en de tragiek is dat we zelfs meemaken vandaag aan de dag dat er zelfs gelovigen zijn die met de beste bedoelingen maar zo hard mogelijk aan het werk gaan en zeggen: Ach, Bijbelstudie, dat dient toch tot niks. Maar het is precies omgekeerd; dat wat zij doen dient tot niks. Dat leidt tot niets, dat is volkomen overbodig. Wat nodig is, is dat men zich onderwijzen laat door het Woord van God. En dat zich laten onderwijzen door de Heer is niet zo moeilijk, vooral niet wanneer wij ons bewust zijn dat diezelfde Heer die ons wil onderwijzen en die ons ook kan onderwijzen, die Heer is, die ons heeft opgeraapt langs die weg van Jeruzalem de andere kant op. Die ging ook langs Bethanië. Die herberg en Bethanië lagen niet zo ver bij elkaar uit de buurt. Ik bedoel dat natuurlijk niet geografisch, maar overdrachtelijk.

Wanneer wij hem liefhebben, dan zullen we maar een verlangen hebben: naar Hem te luisteren om Zijn woorden te horen en te luisteren naar de woorden die Hij spreekt, precies zoals het niet alleen in Psalm 27 staat, maar ook in Psalm 119 bijvoorbeeld. Waar de psalmist zegt dat hij de Woorden des Heeren overdenkt dag en nacht. Hoe kan dat? Omdat hij zich ermee voedt. Dat is wat hij eet. Dat is zijn menu. Dat is wat uit de mond Gods uitgaat. Dat eten, dat voedsel heeft tot gevolg dat een lichaam onderhouden wordt, tot stand komt en ook actief wordt en eventueel zelfs in staat is om misschien ook nog eens een keer een maaltijd te bereiden. Mocht de Heer dat ooit nodig vinden. Als het gaat om de werkzaamheden van de gelovigen, dan ligt dat toch voor iedereen verschillend. En dan zijn er toch verschillende taken, dat is allemaal niet gelijk. Maar wat wel gelijk is voor alle gelovigen is dat ze luisteren naar het Woord van God, dat ze zich daarin verblijden.

En als u ooit voor de Heer komt te staan, dan ben ik ervan overtuigd dat de Heer niet in de eerste plaats vraagt: Wat heb je allemaal voor me gedaan? Maar ik ben ervan overtuigd, het eerste wat Hij vraagt is: En, heb je Mijn boek ook gelezen? En, wat vond je ervan? De Heer heeft Zijn Woord aan ons gegeven, waar we heel ons leven over kunnen beschikken, in allerlei uitvoeringen en op allerlei manieren gebonden en duur en goedkoop, in allerlei verschillende vertalingen, met plaatjes en zonder plaatjes en met duimgrepen en zonder ritssluiting. Maar lees hem dan ook. Dat is niet wat ik u vraag, dat is wat de Heer van u

vragen zal, daar ben ik van overtuigd. Want onze verantwoordelijkheid is niet de verantwoordelijkheid ten opzichte van de wereld. Onze verantwoordelijkheid is een verantwoordelijkheid ten opzichte van onze Heer. Hem dienen wij, Zijn eigendom zijn wij en de bedoeling is dat we nu zitten, Hij heeft ons in de rust gebracht en heeft het niet gedaan opdat wij een lui een lekker leven zouden hebben. Dat is echt niet waar. Hij heeft ons in de rust gebracht opdat we ons zouden laten onderwijzen door Zijn Woord. Opdat vervolgens dat Woord ons ook zou veranderen naar Zijn beeld. En als er zo nodig in de wereld wat gedaan moet worden, dat mag best hoor, maar laat ik er dan maar meteen bij zeggen dat de Heer Zelf Zijn Koninkrijk pas zal uitbreiden, oprichten in deze wereld, niet in onze dagen. Heb dat idee dus maar niet dat we daarvoor nuttig zouden kunnen zijn, want de Heer doet dat niet. Dat doet de Heer pas nadat wij hier weg zijn. Het is duidelijk dat Hij ons daarbij zal gebruiken. Dat is ook zo, maar op een heel andere plaats dan de plaats waar we ons nu bevinden, namelijk vanuit de hemel zelf.

Onze roeping is ook een veel hogere dan wat vele gelovigen menen of denken of zelfs zouden willen. En wat van ons verwacht wordt, is dat we ons hier voorbereiden op die taak die de Heer ons zal geven straks in de toekomst. Het kon weleens zo zijn, als we hier een eigen werk gedaan hebben, naar eigen inzicht een eigenzinnige, eigendunkelijke godsdienst, als we zo'n weg gegaan zijn kon het weleens wezen dat we daardoor zelfs volkomen ongeschikt zijn voor de taak waarvoor de Heer ons eigenlijk geroepen heeft. Want er is maar één ding nodig, en wat denk je wat er gebeurt als dat ene ding wat nodig is niet gebeurd is? Dat is toch een mislukking? God heeft ons geroepen tot zoonschap. Die heeft ons geroepen om Zijn beeld gelijkvormig te worden. De Heer heeft ons geroepen opdat wij ons zouden vullen met Zijn Woord, opdat we daardoor geschikt zouden zijn voor onze taak straks in dat geopenbaarde Koninkrijk, straks in verband met de aarde, maar zelfs in verband met de hele schepping. Daartoe zijn wij geroepen. Wij zijn in hope zalig geworden, wij wachten op de toekomst. Het werk wat gedaan moest worden is gedaan. Het werk wat gedaan zal worden, zal gedaan worden in de toekomst en daartussenin zitten we in Bethanië tussen Jericho en Jeruzalem, zitten we te wachten en laten we ons onderwijzen. Want de dag van de intocht in Jeruzalem, dat komt pas over enige jaren zullen we maar zeggen, dat is toekomst. We weten allemaal wat het goede deel is, laten we onze lering daaruit trekken en ons met dat goede deel bezighouden, want de bedoeling is dat we ons leven wijden aan de bestudering van het Woord van God aan twee kanten. Dat wil zeggen dat we het zelf zouden leren kennen, maar natuurlijk ook dat we datzelfde Woord ook weer zouden kunnen bedienen aan anderen. En omgekeerd gaat dat niet wanneer we ons eerst niet zelf laten onderwijzen door de Heer zullen we ook niet in staat zijn om iets te kunnen betekenen eventueel voor anderen. Maar de belangrijkste vraag is niet of we wat betekenen voor anderen. De belangrijkste vraag is of we beantwoorden aan het doel waartoe de Heer ons geroepen heeft, want onze verantwoording is niet tegenover onze medemens of medegelovigen. Onze verantwoording is ten opzichte van de Heer Zelf straks in de toekomst.

Amen